TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2019. gada 21. martā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Direktīva 93/13/EEK – Piemērošanas joma – 2. panta b) un c) punkts – Jēdzieni "patērētājs" un "pārdevējs vai piegādātājs" – Galvenā mājokļa iegādes finansējums – Hipotekārais aizdevums, ko darba devējs piešķīris savam darbiniekam un viņa laulātajam, kurš ir solidārs līdzaizņēmējs

Lietā C-590/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Cour de cassation* (Francija) iesniedza ar lēmumu, kurš pieņemts 2017. gada 4. oktobrī un kurš Tiesā reģistrēts 2017. gada 12. oktobrī, tiesvedībā

Henri Pouvin,

Marie Dijoux, pēclaulību uzvārds – *Pouvin*,

pret

Électricité de France (EDF),

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: ceturtās palātas priekšsēdētājs M. Vilars [*M. Vilaras*], kas pilda trešās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], M. Safjans [*M. Safjan*] (referents) un D. Švābi [*D. Šváby*],

ģenerāladvokāts: M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretāre: R. Šereša [*R. Şereş*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 12. septembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *H. Pouvin* un *M. Dijoux*, pēclaulību uzvārds – *Pouvin*, vārdā – *J. Buk Lament*, *avocate*,

– *Électricité de France* (*EDF*) vārdā – *E. Piwnica*, *avocat*,

– Francijas valdības vārdā – *D. Colas* un *J. Traband*, kā arī *A.-L. Desjonquères*, pārstāvji,

– Grieķijas valdības vārdā – *M. Tassopoulou*, *D. Tsagkaraki* un *C. Fatourou*, kā arī *K. Georgiadis*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – franču.

– Eiropas Komisijas vārdā – *N. Ruiz García* un *C. Valero*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2018. gada 15. novembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Direktīvas 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (OV 1993, L 95, 29. lpp.) 2. panta b) un c) punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Henri Pouvin* un *Marie Dijoux*, pēclaulību uzvārds – *Pouvin*, no vienas puses, un *Électricité de France* (*EDF*), no otras puses, par prasību samaksāt summas, kas vēl jāmaksā saskaņā ar hipotekāro aizdevumu, kuru šī sabiedrība ir piešķīrusi šīm personām.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 93/13 devītajā, desmitajā un četrpadsmitajā apsvērumā ir noteikts:

“tā kā [..] preču un pakalpojumu ieguvējiem jābūt aizsargātiem pret pārdevēja vai piegādātāja pilnvaru ļaunprātīg[u] izmantošan[u], jo īpaši attiecībā uz vienpusējiem standartlīgumiem un būtisku tiesību negodīg[u] izslēgšan[u] no līgumiem;

tā kā efektīvāku patērētāju aizsardzību var panākt, pieņemot vienveidīgus tiesību aktus negodīgu noteikumu jomā; tā kā šos tiesību aktus būtu jāattiecina uz visiem līgumiem, kas noslēgti starp pārdevējiem vai piegādātājiem un patērētājiem; tā kā tā rezultātā, cita starpā, no šīs direktīvas būtu jāizslēdz līgumi attiecībā uz nodarbinātību, līgumi attiecībā uz mantojuma tiesībām, līgumi attiecībā uz tiesībām saistībā ar ģimenes tiesībām un līgumi attiecībā uz uzņēmumu apvienošanos un iestāžu vai partnerības līgumiem;

[..]

tā kā [..] šo direktīvu piemēro arī sabiedriska rakstura amatiem, nodarbošanās un profesijām”.

4 Šīs direktīvas 1. panta 1. punktā ir noteikts:

“Šīs direktīvas mērķis ir saskaņot dalībvalstu normatīvus un administratīvus aktus, kas attiecas uz negodīgiem noteikumiem līgumos, ko slēdz starp pārdevēju vai piegādātāju un patērētāju.”

5 Minētās direktīvas 2. pantā ir paredzēts:

“Šajā direktīvā:

[..]

b) “patērētājs” ir jebkura fiziska persona, kura līgumos, uz ko attiecas šī direktīva darbojas nolūkos, kas ir ārpus tās amata, nodarbošanās vai profesijas;

c) "pārdevējs vai piegādātājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kura šīs direktīvas aptvertos līgumos darbojas nolūkos, kas ir saistīti ar tās amatu, uzņēmējdarbību vai profesiju, neatkarīgi no tā, vai tas ir valsts vai privāts."

Francijas tiesības

6 Ar *code de la consommation* [Patērētāju kodeksa] L. 132-1. pantu, redakcijā, kas bija spēkā pamatlietas faktu norises laikā, Francijas tiesībās tika transponēta Direktīva 93/13.

7 Saskaņā ar šā panta pirmo daļu:

"Starp pārdevējiem vai piegādātājiem un personām, kas nav pārdevēji vai piegādātāji, vai patērētājiem noslēgtajos līgumos negodīgi noteikumi ir tādi, kuru mērķis vai sekas ir radīt ievērojamu nelīdzsvarotību līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos, izraisot personai, kas nav pārdevējs vai piegādātājs, vai patērētājam, nelabvēlīgāku situāciju."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

8 1995. gada 3. aprīlī *EDF* piešķīra *H. Pouvin*, šīs sabiedrības darbiniekam, un viņa laulātajai (turpmāk tekstā – "aizņēmēji") aizdevumu, kas pieder pie atbalsta pasākumu kopuma īpašuma iegādei, lai finansētu viņu galvenā mājokļa iegādi, 57 625,73 EUR apmērā, un tas ir atmaksājams ar 240 ikmēneša maksājumiem, kas sadalīti divos desmit gadus ilgos amortizācijas laikposmos atbilstoši likmēm, attiecīgi, 4,75 % un 8,75 % (turpmāk tekstā – "aizdevuma līgums").

9 Atbilstoši šī aizdevuma līguma 7. pantam tas ir automātiski jāizbeidz, ja aizņēmējs izbeidz piederību *EDF* personālam jebkāda iemesla dēļ. Šī noteikuma sekas ir tādas, ka darba līguma izbeigšanas gadījumā ir nekavējoties jāatmaksā aizdotie naudas līdzekļi neatkarīgi no tā, vai aizņēmēji ir izpildījuši savas saistības.

10 Tā kā 2002. gada 1. janvārī *H. Pouvin* aizgāja no darba *EDF*, aizņēmēji beidza maksāt kārtējos aizdevuma maksājumus.

11 2012. gada 5. aprīlī, piemērojot noteikumu par aizdevuma līguma automātisku izbeigšanu gadījumā, ja aizņēmējs beidz piederēt *EDF* personālam, [*EDF*] prasīja aizņēmējiem samaksāt summu 50 238,37 EUR, kas 2002. gada 1. janvārī vēl bija jāsamaksā kā naudas līdzekļi un procenti, kā arī summu 3517 EUR saskaņā ar noteikumu par līgumsodu.

12 Ar *tribunal de grande instance de Saint-Pierre* [Senpjēras Vispārējās pirmās instances tiesas] (Francija) 2013. gada 29. marta spriedumu attiecīgā aizdevuma līguma noteikums par automātisku izbeigšanu gadījumā, ja tiek izbeigta piederība *EDF* personālam, tika atzīts par negodīgu. Tādējādi šī tiesa noraidīja *EDF* prasību konstatēt minētā līguma automātisku izbeigšanu. Vienlaikus minētā tiesa pasludināja šī paša līguma izbeigšanu tādēļ, ka nav samaksāti kārtējie aizdevuma maksājumi, un piesprieda aizņēmējiem solidāri samaksāt *EDF* summu 44 551,84 EUR, kam pieskaitīti procenti 6 % apmērā no 2012. gada 5. aprīļa, kā arī summu 3118,63 EUR, kam pieskaitīti procenti 6 % apmērā no sprieduma pasludināšanas dienas, kā kaitējuma atlīdzību, kas nodarīts *EDF*, aizņēmējiem neizpildot savas saistības.

13 Ar 2014. gada 12. septembra spriedumu *cour d'appel de Saint-Denis* [Sendenī apelācijas tiesa] (Francija) atcēla 2013. gada 29. marta spriedumu un nosprieda, ka attiecīgais līgums ir automātiski izbeigts 2002. gada 1. janvārī. Līdz ar to tā piesprieda aizņēmējiem samaksāt *EDF* summu

50 238,37 EUR, kam pieskaitīti procenti 6 % apmērā no 2002. gada 1. janvāra, atskaitot pēc šī datuma samaksātās summas. Turklāt šī tiesa piesprieda aizņēmējiem samaksāt *EDF* summu 3517 EUR, kam ir pieskaitīti likumiskie procenti no 2002. gada 1. janvāra, saskaņā ar līguma noteikumu par līgumsodu.

14 Šī tiesa uzskatīja, ka Patērētāju kodeksa L. 132–1. pants nav piemērojams šajā lietā, jo *EDF* esot noslēdzis aizdevuma līgumu kā darba devējs un tādējādi to nevarot uzskatīt par "pārdevēju vai piegādātāju" šī panta izpratnē.

15 Aizņēmēji iesniedza kasācijas sūdzību par šo spriedumu, apgalvojot, ka viņi ir rīkojušies kā patērētāji, un atsaucoties uz *Cour de cassation* [Kasācijas tiesas] (Francija) judikatūru, saskaņā ar kuru noteikums, kas paredz aizdevuma izbeigšanu tāda iemesla dēļ, kas nav saistīts ar līgumu, ir negodīgs.

16 *Cour de cassation* uzskata, ka pamatā izvirzītie jautājumi, no kuriem ir atkarīgs kasācijas tiesvedības iznākums, rada nepieciešamību pēc Direktīvas 93/13 2. panta vienveidīgas interpretācijas.

17 Šajos apstākļos *Cour de cassation* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [..] Direktīvas 93/13 [..] 2. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tāda sabiedrība kā sabiedrība *EDF*, kad tā piešķir darba ņēmējam hipotekāru aizdevumu, kas pieder pie atbalsta pasākumu kopuma īpašuma iegādei un ko ir tiesības saņemt tikai sabiedrības personāla locekļiem, rīkojas kā pārdevēja vai piegādātāja?

2) Vai [Direktīvas 93/13] 2. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tāda sabiedrība kā sabiedrība *EDF*, kad tā piešķir hipotekāru aizdevumu darba ņēmēja dzīvesbiedram, kurš nav minētās sabiedrības personāla loceklis, bet ir solidārs līdzaizņēmējs, rīkojas kā pārdevēja vai piegādātāja?

3) Vai [Direktīvas 93/13] 2. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tādas sabiedrības kā sabiedrība *EDF* darba ņēmējs, kurš ar to noslēdz līgumu par šādu hipotekāro aizdevumu, rīkojas kā patērētājs?

4) Vai [Direktīvas 93/13] 2. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka šī darba ņēmēja dzīvesbiedrs, kurš saņem to pašu aizdevumu nevis kā sabiedrības darba ņēmējs, bet kā solidārs līdzaizņēmējs, rīkojas kā patērētājs?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

18 Ar saviem jautājumiem, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 93/13 2. panta b) un c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, pirmkārt, uzņēmuma darbinieks un viņa laulātais, kuri slēdz ar šo uzņēmumu kredītlīgumu, kas galvenokārt ir rezervēts minētā uzņēmuma darbiniekiem un kas ir paredzēts, lai finansētu nekustamā īpašuma iegādi privātām vajadzībām, ir jāuzskata par "patērētājiem", šī 2. panta b) punkta izpratnē un, otrkārt, vai attiecībā uz šī kredīta piešķiršanu šis pats uzņēmums ir jāuzskata par "pārdevēju vai piegādātāju" minētā 2. panta c) punkta izpratnē.

19 Vispirms jāatgādina, kā ir norādīts Direktīvas 93/13 desmitajā apsvērumā, ka vienveidīgas normas par negodīgiem noteikumiem ir jāpiemēro "visiem līgumiem", kas noslēgti starp "pārdevēju vai piegādātāju" un "patērētāju", kā tie ir definēti šīs direktīvas 2. panta b) un c) punktā (spriedums, 2018. gada 17. maijs, *Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen*, C-147/16, EU:C:2018:320, 46. punkts).

20 Tajā pašā laikā Direktīvas 93/13 desmitajā apsvērumā ir noteikts, ka "cita starpā, no [tās] būtu jāizslēdz līgumi attiecībā uz nodarbinātību".

21 Šajos apstākļos jāpārbauda, vai tas, ka tāda aizdevuma līguma, kāds ir aplūkots pamatlietā, puses saista arī darba līgums, ietekmē to attiecīgo "patērētāja" un "pārdevēja vai piegādātāja" statusu Direktīvas 93/13 2. panta b) un c) punkta izpratnē attiecībā uz šo aizdevuma līgumu.

22 Šajā ziņā saskaņā ar minēto tiesību normu "patērētājs" ir jebkura fiziska persona, kura līgumos, uz ko attiecas šī direktīva, darbojas nolūkos, kuri nav saistīti ar tās amatu, nodarbinātību vai profesiju. Turklāt "pārdevējs vai piegādātājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas ar Direktīvu 93/13 aptvertos līgumos darbojas nolūkos, kuri ir saistīti ar tās amatu, uzņēmējdarbību vai profesiju, neatkarīgi no tā, vai tas ir valsts vai privāts.

23 Kā izriet no Tiesas pastāvīgās judikatūras, atsaucoties uz līgumslēdzēju statusu – atkarībā no tā, vai tie darbojas nolūkos, kas ir saistīti ar to amatu, uzņēmējdarbību (nodarbinātību) vai profesiju, – Direktīvā 93/13 ir definēti līgumi, kuriem tā ir piemērojama (spriedums, 2018. gada 17. maijs, *Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen*, C-147/16, EU:C:2018:320, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).

24 Pirmkārt, kas attiecas uz jēdzienu "patērētājs" Direktīvas 93/13 2. panta b) punkta izpratnē, tam ir objektīvs raksturs un tas nav atkarīgs no konkrētajām zināšanām, kas attiecīgajai personai var būt, vai informācijas, kas tai faktiski ir (spriedums, 2015. gada 3. septembris, *Costea*, C-110/14, EU:C:2015:538, 21. punkts).

25 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka patērētājs salīdzinājumā ar pārdevēju vai piegādātāju atrodas nelabvēlīgākā situācijā gan attiecībā uz iespēju risināt sarunas, gan attiecībā uz informētības līmeni, kā rezultātā patērētājs pievienojas tirgotāja iepriekš izstrādātajiem noteikumiem bez iespējas ietekmēt to saturu (spriedums, 2015. gada 3. septembris, *Costea*, C-110/14, EU:C:2015:538, 18. punkts un tajā minētā judikatūra).

26 Valsts tiesai, kas izskata strīdu par līgumu, kurš varētu ietilpt minētās direktīvas piemērošanas jomā, ņemot vērā visus pierādījumus, it īpaši šī līguma noteikumus, ir jāpārbauda, vai attiecīgā persona, kas ir minētā līguma puse, var tikt kvalificēta kā "patērētājs" Direktīvas 93/13 izpratnē. Lai to izdarītu, valsts tiesai ir jāņem vērā visi lietas apstākļi un, it īpaši, preces vai pakalpojuma, par kuru ir attiecīgais līgums, raksturs, kas varētu parādīt, kādam mērķim šī prece vai pakalpojums ir iegādāts (spriedums, 2015. gada 3. septembris, *Costea*, C-110/14, EU:C:2015:538, 22. un 23. punkts).

27 Tiesa jau ir nospriedusi, ka arī advokāts, pat ja uzskatītu, ka tam ir augsts tehniskās kompetences līmenis, var tikt uzskatīts par "patērētāju" Direktīvas 93/13 2. panta b) punkta izpratnē, ja viņš noslēdz līgumu, kas nav saistīts ar viņa profesionālo darbību (spriedums, 2015. gada 3. septembris, *Costea*, C-110/14, EU:C:2015:538, 26. un 27. punkts).

28 Šī jēdziena "patērētājs" Direktīvas 93/13 2. panta b) punkta izpratnē plašs koncepts ļauj nodrošināt ar šo direktīvu piešķirto aizsardzību visām fiziskajām personām, kas atrodas šī sprieduma 25. punktā norādītajā nelabvēlīgākā situācijā.

29 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka tas, ka fiziska persona, kas ir noslēgusi līgumu, kurš nav darba līgums, ar savu darba devēju, pats par sevi nav šķērslis, lai šī persona tiktu kvalificēta par "patērētāju" Direktīvas 93/13 2. panta b) punkta izpratnē.

30 Turklāt, kā ģenerāladvokāts ir norādījis secinājumu 60. punktā, apstāklis, ka noteikta veida patērētāju noslēgti līgumi ir rezervēti noteiktām patērētāju grupām, neatņem pēdējiem minētajiem to "patērētāju" statusu Direktīvas 93/13 2. panta b) punkta izpratnē.

31 Virknes līgumu, ko patērētāji ir noslēguši ar saviem darba devējiem, izslēgšana no šīs direktīvas piemērošanas jomas atņemtu visiem šiem patērētājiem ar šo direktīvu piešķirto aizsardzību (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2015. gada 15. janvāris, *Šiba*, C-537/13, EU:C:2015:14, 29. punkts).

32 Attiecībā uz darba līgumu izslēgšanu no Direktīvas 93/13 piemērošanas jomas, ir svarīgi konstatēt, kā ir norādījis ģenerāladvokāts secinājumu 58. punktā, ka tāds kredītlīgums, kāds ir pamatlietā aplūkotais, neregulē ne darba attiecības, ne darba nosacījumus un līdz ar to tas nevar tikt uzskatīts par "darba līgumu".

33 Otrkārt, attiecībā uz jēdzienu "pārdevējs vai piegādātājs" Direktīvas 93/13 2. panta c) punkta izpratnē jāatgādina, ka Savienības likumdevējs ir vēlējies veidot šī jēdziena plašu konceptu (spriedums, 2018. gada 17. maijs, *Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen*, C-147/16, EU:C:2018:320, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

34 Proti, pirmkārt, tas, ka minētajā tiesību normā ir lietots vārds "jebkura", norāda, ka katra fiziska vai juridiska persona ir uzskatāma par "pārdevēju vai piegādātāju" Direktīvas 93/13 izpratnē, ja tā darbojas nolūkos, kas ir saistīti ar tās amatu, uzņēmējdarbību vai profesiju (spriedums, 2018. gada 17. maijs, *Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen*, C-147/16, EU:C:2018:320, 49. punkts).

35 Otrkārt, šis jēdziens attiecas uz jebkuru darbību nolūkos, kas ir saistīti ar personas amatu, uzņēmējdarbību vai profesiju "neatkarīgi no tā, vai [tā] ir valsts vai privāta". Tātad Direktīvas 93/13 2. panta c) punktu var piemērot organizācijām, kam ir vai nav pelņas gūšanas mērķis, neizslēdzot vienības, kuras veic vispārējo interešu uzdevumus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 17. maijs, *Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen*, C-147/16, EU:C:2018:320, 50. un 51. punkts).

36 Jēdziens "pārdevējs vai piegādātājs" Direktīvas 93/13 2. panta c) punkta izpratnē ir funkcionāls jēdziens, un tas nozīmē, ka ir jāizvērtē, vai konkrētās līgumattiecības notiek tādas darbības ietvaros, ko persona veic kā profesionālu darbību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 17. maijs, *Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen*, C-147/16, EU:C:2018:320, 55. punkts).

37 Tiesa ir jau nospriedusi, ka izglītības iestāde, kura papildus savai pamatdarbībai sniedz studentam pakalpojumu, ko pamatā veido kredītlīgums, attiecībā uz šo pakalpojumu var tikt uzskatīta par "pārdevēju vai piegādātāju" Direktīvas 93/13 2. panta c) punkta izpratnē (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 17. maijs, *Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen*, C-147/16, EU:C:2018:320, 57. un 58. punkts).

38 Šādā gadījumā principā pastāv nevienlīdzība starp izglītības iestādi un studentu šo pušu informācijas un tehniskās kompetences asimetrijas dēļ, jo šādai iestādei ir pastāvīga kārtība un tehniskās kompetences, kuras ne vienmēr ir studentam, kas rīkojas privātās interesēs un kas nejauši saskaras ar šādu līgumu (spriedums, 2018. gada 17. maijs, *Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen*, C-147/16, EU:C:2018:320, 59. punkts).

39 Šie apsvērumi ir piemērojami tādā lietā, kāda ir pamatlieta, kurā darba devējs, juridiska persona, noslēdz kredītlīgumu ar vienu no saviem darbiniekiem, fizisku personu, un vajadzības gadījumā ar šī darbinieka laulāto nolūkā finansēt nekustamā īpašuma iegādi privātām vajadzībām.

40 Pat tad, ja tāda darba devēja, kāds ir *EDF*, galvenā darbība nav piedāvāt finanšu instrumentus, bet piegādāt enerģiju, šī darba devēja rīcībā ir informācija un tehniskā kompetence, cilvēkresursi un materiālie resursi, kam nav jābūt fiziskas personas, tas ir, otras līgumslēdzējas puses, rīcībā.

41 Tāpat kā "patērētāja" jēdziens Direktīvas 93/13 2. panta b) punkta izpratnē jēdziens "pārdevējs vai piegādātājs" šīs direktīvas 2. panta c) punkta izpratnē ir objektīvs un nav atkarīgs no tā, vai pārdevējs vai piegādātājs nolemj attiekties pret to kā pret savu pamatdarbību vai kā pret sekundāro un papildu darbību.

42 Turklāt, kā ģenerāladvokāts būtībā ir norādījis secinājumu 43. līdz 46. punktā, pirmkārt, tas, ka darba devējs piedāvā šādus kredītlīgums saviem darbiniekiem, tādējādi sniedzot tiem priekšrocību, ka tie var iegādāties īpašumu, palīdz piesaistīt un saglabāt kvalificētu un kompetentu darbaspēku, kas labvēlīgi ietekmē tā uzņēmējdarbību. Šādos apstākļos iespējamu tiešo ienākumu esamība vai neesamība šim darba devējam, kas paredzēta šajā līgumā, neietekmē minētā darba devēja atzīšanu par "pārdevēju vai piegādātāju" Direktīvas 93/13 2. panta c) punkta izpratnē. Otrkārt, jēdziena "pārdevējs vai piegādātājs" plaša interpretācija minētās tiesību normas izpratnē palīdz īstenot šīs direktīvas mērķi aizsargāt patērētāju kā vājāko ar pārdevēju vai piegādātāju noslēgtā līguma pusi un atjaunot līdzsvaru starp pusēm (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 31. maijs, *Sziber*, C-483/16, EU:C:2018:367, 32. punkts).

43 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild šādi:

– Direktīvas 93/13 2. panta b) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka uzņēmuma darbinieks un viņa laulātais, kuri noslēdz ar šo uzņēmumu kredītlīgumu, kas principā ir rezervēts minētā uzņēmuma personāla locekļiem, lai finansētu nekustamā īpašuma iegādi privātām vajadzībām, ir jāuzskata par "patērētājiem" šīs tiesību normas izpratnē;

– Direktīvas 93/13 2. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka minētais uzņēmums ir jāuzskata par "pārdevēju vai piegādātāju" šīs tiesību normas izpratnē, ja tas noslēdz šādu kredītlīgumu saistībā ar savu darbību nolūkos, kas ir saistīti ar tā amatu, uzņēmējdarbību vai profesiju, pat tad, ja kredītu piešķiršana nav tā pamatdarbība.

Par tiesāšanās izdevumiem

44 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Padomes Direktīvas 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos 2. panta b) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka uzņēmuma darbinieks un viņa laulātais, kuri noslēdz ar šo uzņēmumu kredītlīgumu, kas principā ir rezervēts minētā uzņēmuma personāla locekļiem, lai finansētu nekustamā īpašuma iegādi privātām vajadzībām, ir jāuzskata par "patērētājiem" šīs tiesību normas izpratnē.

Direktīvas 93/13 2. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka minētais uzņēmums ir jāuzskata par "pārdevēju vai piegādātāju" šīs tiesību normas izpratnē, ja tas noslēdz šādu kredītlīgumu saistībā ar savu darbību nolūkos, kas ir saistīti ar tā amatu, uzņēmējdarbību vai profesiju, pat tad, ja kredītu piešķiršana nav tā pamatdarbība.

[Paraksti]